

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
معاونت پژوهشی و آموزشی
مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی

فرهنگ و مذهب در اندونزی

با تأکید بر موضوع شیعیان

مجموعه نشست‌ها و گفتگوهای محمدعلی ربانی

(رایزن سابق جمهوری اسلامی ایران در اندونزی)

تهیه و تدوین:

محمد صادق بیگلری

شناسه افزوده:
شناسه افزوده:
رده بندی کنگره:
رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی:

بیگلری، محمد صادق، ۱۳۶۵ :- گردآورنده
سازمان فرهنگ و ارتباط اسلامی، مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی
۱۳۹۲ خرداد / ۱۵/۳ BP
۰۹۵۰۸۷۹۷۱
۳۶۶۹۲۹

ناشر: یردیس قلم

مطالب ارائه شده در این مجموعه نظرات پدید آورنده اثر است و لزوماً نظر سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به شمار نمی آید.

ناشر: پردیس قلم

فهرست

۹	پیشگفتار.....
۱۱	مقدمه مؤلف.....
۱۳	بخش اول: جایگاه فرهنگی اندونزی در معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی.....
۱۴	مقدمه.....
۱۵	مؤلفه‌های درونی قدرت اندونزی.....
۲۳	اندونزی و مناسبات با جهان خارج.....
۲۳	اندونزی و معادلات منطقه‌ای.....
۲۷	مناسبات اندونزی با غرب و آمریکا.....
۲۷	پیشینه حضور غرب در اندونزی.....
۲۹	سابقه و اهداف حضور آمریکا در اندونزی.....
۳۲	اسلام‌گرایی و تأثیر آن در مناسبات غرب و اندونزی.....
۳۶	آمریکا و سیاست مهار دو جانبه.....
۳۹	آمریکا و تلاش در تغییر نگرش مسلمانان اندونزی.....
۴۰	اندونزی و جهان اسلام.....
۴۰	اندونزی کشور اسلامی یا کشور مسلمانها؟.....
۴۲	اندونزی و تحولات فکری و سیاسی جهان اسلام.....
۴۳	روابط اعراب و اندونزی.....
۴۵	عربستان سعودی و سلفی‌گری جدید در اندونزی.....
۴۸	اندونزی و ترکیه.....
۴۹	اندونزی و مصر.....
۵۰	اندونزی و ایران.....
۵۳	اندونزی و موضوع شیعه.....
۵۴	اهمیت اندونزی برای ایران.....

- بخش دوم: شیعه در جنوب شرق آسیا: بررسی وضعیت تاریخی و فرهنگی..... ۵۹
- مفهوم شناسی..... ۶۰
- سابقه شیعه پژوهی در آسیای جنوب شرقی..... ۶۱
- فرآیند شکل گیری و گسترش شیعه در اندونزی..... ۶۶
- سادات و تشیع..... ۶۸
- نقش تاریخی هنداسلامی در ورود و گسترش تشیع در آسیای جنوب شرقی..... ۷۲
- تأثیر تصوف در فرایند معرفی شیعه در آسیای جنوب شرقی..... ۷۵
- ایرانی ها و تشیع در اندونزی..... ۷۶
- تشیع تاریخی و تشیع فرهنگی در اندونزی..... ۸۰
- دلایل اقوال تاریخی تشیع در اندونزی..... ۸۲
- ریشه های تاریخی و اگرایی و منازعات شیعه و سنی در اندونزی..... ۸۳
- تشیع دوره میانی در اندونزی..... ۸۶
- بخش سوم: تشیع معاصر در اندونزی: جریان شناسی و چالش ها..... ۸۹
- تشیع معاصر قبل از پیروزی انقلاب اسلامی..... ۹۰
- شیعه در سال های نخستین پس از پیروزی انقلاب اسلامی..... ۹۳
- انقلاب اسلامی و ظهور نو شیعه گری در منطقه..... ۹۷
- دلایل و انگیزه های گرایش به تشیع در دوره معاصر..... ۱۰۱
- شیوه های تبلیغ تشیع بعد از انقلاب اسلامی ایران..... ۱۰۳
- دوره شکل گیری نهادهای شیعی..... ۱۰۵
- جمعیت شناسی و جریان شناسی شیعه معاصر در اندونزی..... ۱۰۶
- جغرافیای جمعیتی شیعه معاصر در منطقه..... ۱۰۸
- ترکیب جمعیتی شیعه معاصر در منطقه..... ۱۰۹
- نظام و مناسبات اجتماعی و فرهنگی شیعه معاصر..... ۱۱۲
- مناسبات شیعه با دولت و اهل سنت در دوره معاصر..... ۱۲۱

ریشه‌های منازعه شیعه و سنی در منطقه.....	۱۲۵
چالش‌های شیعه معاصر در منطقه.....	۱۲۹
بررسی ریشه‌های حرکت‌های ضد شیعی اخیر در اندونزی.....	۱۳۰
وهابیت در منطقه.....	۱۳۱
مواضع دولت‌ها و جریان‌های اسلامی نسبت به حرکت‌های ضد شیعی اخیر.....	۱۳۳
راهکارهای پروتکت از منازعات مذهبی در اندونزی.....	۱۳۸
تفاوت سلفی‌گری و وهابی‌گری در منطقه.....	۱۴۲
بخش چهارم: نقش شیعی در ورود و گسترش اسلام در آسیای جنوب شرقی.....	۱۴۴
مقدمه.....	۱۴۵
پیش فرض‌های مربوط به تاریخ اسلام در آسیای جنوب شرقی.....	۱۴۷
تأخر زمانی ورود اسلام به منطقه.....	۱۴۷
نقش عامل خارجی در فرایند اسلامی‌سازی در منطقه.....	۱۴۹
نقش عامل تصوف در معرفی اسلام به منطقه.....	۱۵۱
تنوع زمانی، مکانی و فرهنگی در فرایند اسلامی‌سازی در آسیای جنوب شرقی.....	۱۵۳
بررسی عوامل شیعی در خاستگاه و منشأ بیرونی ورود اسلام به آسیای جنوب شرقی.....	۱۵۵
نقش عامل شیعی در فرضیه عربی.....	۱۵۵
بررسی ریشه‌های مهاجرت سادات به منطقه.....	۱۶۰
بررسی گرایش‌های فکری و مذهبی سادات.....	۱۶۵
بررسی نقش عامل شیعی در نظریه منشأ هندی.....	۱۶۸
بررسی نقش عامل شیعی در نظریه منشأ ایرانی.....	۱۷۳
بررسی نقش عامل شیعی در فرضیه منشأ چینی.....	۱۸۵
جمع‌بندی.....	۱۸۷
بخش پنجم: جریان‌های تکفیری در آسیای جنوب شرقی.....	۱۸۹
مقدمه.....	۱۹۰

- ۱۹۱..... مفهوم‌شناسی سلفی‌گری
- ۱۹۴..... پیشینه تاریخی سلفی‌گری
- ۱۹۷..... جریان‌های تکفیری منطقه در دوره معاصر
- ۲۰۷..... دیدگاه‌های مختلف در قبال شیعیان
- ۲۱۴..... منابع

ارتباطات فرهنگی، یکی از ماندگارترین و مؤثرترین مناسبات انسانی است که بر پایه گفت‌وگو و تبادل اطلاعات شکل می‌گیرد. این گونه ارتباطات پایه و مبنایی جهت تعامل انسان‌ها با یکدیگر بوده و بر سایر حوزه‌های روابط جوامع، همانند مناسبات اقتصادی و سیاسی نیز تأثیرگذار است. امروزه علیرغم رشد و توسعه دانش بشری بویژه در حوزه ارتباطات و شکل‌گیری دهکده جهانی، بشر بیش از هر زمان دیگر، نسبت به هم‌نوع خود بیگانه است. در این میان ریشه بسیاری از منازعات و چالش‌ها، به عدم درک صحیح از یکدیگر و کاستی‌ها و نواقص موجود در فهم و درک مشترک فرهنگی بین جوامع باز می‌گردد. بدین جهت، مطالعات فرهنگی و آشنایی با فرهنگ ملل، یکی از اولویت‌های اصلی در حوزه ارتباطات و تعاملات فرهنگی به‌شمار آمده و کمبود ادبیات پژوهشی فارسی در حوزه مطالعات فرهنگی ملل نیز بر این امر تأکید دارد.

نقش دو سویه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در مبادلات فکری و فرهنگی کشورمان با دیگر جوامع، بر ضرورت تولید منابعی برای مطالعه و ارتقای سطح دانش جامعه ایرانی به‌ویژه نخبگان و دانشگاهیان با فرهنگ سایر ملل تأکید دارد. در راستای تحقق این هدف، مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات

اسلامی در حوزه ارتباطات فرهنگی بین‌المللی، اقدام به چاپ و نشر مجموعه‌ای از کتاب‌ها با عنوان «مطالعات فرهنگی و منطقه‌ای» نموده است. در این مجموعه، ضمن بهره‌گیری از پژوهش‌ها و گزارش‌های رایجی‌های فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، از کارشناسان و صاحب‌نظران در حوزه‌های مختلف مطالعات فرهنگی ملل نیز استفاده شده است.

این مجموعه از کتاب‌ها، به معرفی ویژگی‌ها و مباحث فرهنگی کشورها می‌پردازد. ضمن آنکه تلاش دارد با معرفی فرهنگ کشورها یا موضوعات مرتبط به مناسبات فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با سایر کشورها اطلاعات جامع و ارزشمندی را ارائه دهد. امید است این مجموعه ضمن هموار کردن مسیر توسعه و گسترش مناسبات فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با سایر کشورها، در مسیر آگاهی‌بخشی و شناخت هرچه بیشتر خوانندگان به‌ویژه اهل تحقیق و پژوهش، مفید و مؤثر واقع گردد.

مرکز مطالعات فرهنگی بین‌المللی